

Introduksjon til elementære begreper i regnskap og økonomi

Erling Maartmann-Moe

Regnskap

- Mange slags regnskap

De viktigste oversiktene er:

- Resultatregnskap
 - Inntekter/utgifter et gitt år
- Balanse
 - Kapital og eiendeler på et gitt tidspunkt
- Likviditetsprognose
- Budsjett
 - Arbeidsredskap for kontinuerlig oppfølging av utvikling

Regnskapssystemet

**Regnskapssystemets
utgangspunkt:**

**Regnskapssystemets
oppgave:**

Registrere, transformere
og avbilde bedriftens
realøkonomiske stilling og
utvikling

**Regnskapssystemets
sluttprodukt:**

Årsregnskapet:

- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noteopplysninger

Årsregnskap

Årsregnskapet skal gi et mest mulig korrekt, sannferdig, dekkende og relevant bilde av bedriftens økonomiske utvikling og stilling innenfor de rammer som følger av gjeldende regnskapslovgivning.

Formålet er å formidle nyttig og relevant informasjon om en virksomhets samlede økonomiske utvikling og finansielle stilling.

- hvor mye en bedrift har tjent i løpet av en periode (et år)
- hvilke verdier bedriften disponerer over, og hvordan disse er finansiert ved utgangen av den aktuelle periode

Årsregnskapet består av:

- Resultatregnskapet
- Balansen

Balansen

- To deler
 - Hvilke kapitalressurser firmaet har hatt og brukt
 - Egenkapital + Gjeld
 - Hvilke eiendeler firmaet har, dvs. hvordan kapitalressursene er brukt
 - Anleggsmidler
 - Omløpsmidler
 - Balansen må balansere!

Elementer i balansen (1)

- Anleggsmidler: Langvarig bruk
 - Immaterielle eiendeler
 - Varige driftsmidler
 - Finansielle anleggsmidler
- Omløpsmidler : Omsettes innen året
 - Varer
 - Fordringer
 - Kortsiktige investeringer
 - Kontanter og bankinnskudd

Elementer i balansen (2)

- Egenkapital
 - Aksjekapital
 - Overkursfond
 - Opptjent egenkapital
- Avsetninger
 - Langsiktige forpliktelser
- Gjeld
 - Kortsiktig
 - Skatt, skyldige avgifter, leverandørgjeld..
 - Langsiktig

Likviditetsprognose

- Hvorfor går firmaer konk?
 - Fordi de er blakke!
 - Hjelper ikke med regnskapsmessig overskudd hvis man ikke har penger i banken!
- Analyse av kontantstrømmer
- Likviditet, fra eng. liquid=flytende dvs. omsettelig. Hva er mest liquid? Cash!
- Cash is King!

Fordeling over tid

- Avskrivning
 - En utgift fordeles regnskapsmessig over tid, selv om den er betalt
 - Datamaskiner, møbler, biler
 - Hele kostnaden slår inn på likviditeten
- Periodisering
 - En inntekt fordeles regnskapsmessig over tid
 - Software-lisens betales for ett år
 - Cash i kassa
 - ..men varen er ikke levert før året er gått

Finansiering

- Egne penger
- FFF
 - Friends fools family
- Statlig støtte
- Leasing
- Egenkapital (kapital i bytte mot eierskap)
 - Business Angels
 - Venture kapital
- Pantelån
 - Fast eiendom
- Banklån
 - Kreditter
- Børs
 - Hente inn ny kapital ved å utstede nye aksjer mot markedet

Aksjer

- Kurs
 - Pålydende, pari
- Overkurs
- Emisjoner
 - Pre/post
- Verdivurdering
- Vilkår

Eksempel:

- Et firma har 10.000 aksjer
- Pålydende er 10 kr
- Aksjekapital 100.000 kr (lovens minimum)
- Investor inviteres til å skyte inn 200.000 kr. mot å få 20% av selskapet
- Pre-evaluering: 800.000
- Post-evaluering: 1 mill
- Det utstedes 2.500 nye aksjer
- Kurs 80 kr.
- Overkurs 70 kr.

Noen andre begreper

- Equity
 - Egenkapital (aksjekapital)
- P&L
 - Profit&Loss, driftsregnskap
- Goodwill
 - overkurs ved oppkjøp av selskap
- P/E
 - forholdet mellom verdi på et selskap og overskuddet, P/S er forholdet verdi/omsetning
- ROI
 - return on investment
- Nåverdi
 - NPV, en måte å regne ut fremtidig verdi av en investering, om den vil lønne seg
- Break-even
 - Inntekter like store som utgifter
- Burn rate
 - Hvor mye penger et selskap bruker av kapitalen pr. år eller mnd i fasen før det er brak-even
- Due diligence
 - Grundig undersøkelse av selskapets juridiske og finansielle forhold ved oppkjøp eller fusjon
- Opsjoner
 - En rett (ikke plikt) til å kjøpe en aksje på et gitt tidspunkt i fremtiden til en gitt kurs
- Fusjon/fisjon
 - Å slå sammen/splitte selskaper